

Orientering maj 2025

Bornholm

Øko Bornholm holdt generalforsamling den 24. maj, hvor Bodil fra bestyrelsen deltog og delte erfaringer fra processen med Brinkholm. Kort inden generalforsamlingen havde Øko Bornholms bestyrelse, efter meget grundigt forarbejde, sendt en mail ud til alle aktionærer med en opfordring om at overdrage deres aktier til Foreningen Andelsgaarde med en modydelse om medlemskab i en periode svarende til aktiens oprindelige værdi (samme model som med LandbrugsLaug og Brinkholm i 2022). For at fusionen kan lade sig gøre skal minimum 90% af aktierne overdrages.

Den 19. maj, kort efter den første mail, var der allerede skrevet under på den første million, dvs 25% af overdragelsesaftalerne. Det tal var vokset til 86% en lille uge senere, da der blev afholdt generalforsamling, og kort efter nåede vi den magiske grænse på 90% - bestyrelsen arbejder videre på at få de sidste med også. Under alle omstændigheder betyder det, at Hammersly kan blive en del af Andelsgaarde fra januar 2026. Tillykke til alle!

Vi melder ikke noget ud i nyhedsbrev og presse, før det juridiske er kommet på plads. Jacob tager en snak om de nødvendige skridt med advokat Kim Meurs-Gerken og Fie fra Øko Bornholm. Jacob følger også op på de indledende snakke med forvalterne Maya og Nelson, så de kan blive sluset godt ind i foreningen, ligesom der skal etableres en form for overgangsgruppe med kernepersoner i den nuværende bestyrelse for Øko Bornholm.

Byggeri

Renoveringen af stuehuset på Brinkholm er tilendebragt; i skrivende stund mangler der blot at blive lagt vinyl i de to entreer, hvilket sker omkring 1. juni, og til august skal tre meget gamle vinduer i stueetagen skiftes. Nikolaj og Zoe er allerede flyttet ned i stueetagen, og Uschi og Davide flytter ind på 1. salen 1. juni. Det er meget dejligt at være kommet i mål med denne proces, så vi får forvalterne på plads i gode omgivelser - tak til alle de frivillige, der har givet en kæmpe hånd!

Etableringen af nyt stuehus på Spaanbrogård fortsætter sin bumpede vej; Mikala danser en imponerende dans med arkitekt, myndigheder og leverandører. Samarbejdet med Jeppe og Andreas, som står for selve byggeprocessen, er meget tilfredsstillende. I maj måned er tækkearbejdet startet op.

Ombygningen af laden på Spaanbrogård har afventet de sidste afklaringer med de involverede fonde, og det hele er nu kommet på plads, så nedrivningen starter første uge af juni. Drivadan, som skal rejse drivhus-delen, starter til august.

Etableringen af sansehaven på Lerbjerggård er gået ind i en ny fase efter udplantning i det tidlige forår. Nu er selve anlægsarbejdet gået i gang for alvor. Tidsplan og budget

holder fortsat, og anlægsarbejdet forventes færdigt til september, mens de sidste udplantninger sker senere på efteråret.

Jordforbindelser

10. maj blev der afholdt stort arrangement på Brinkhom med workshops, spisning og installationer. Arrangementet var udsolgt på forhånd med mange folk på venteliste. Det forløb meget vellykket, og deltagerne havde en god og inspirerende dag, hvilket blev bekræftet af Norion, som lavede deltager-observationer og -interview dagen igennem.

Programmet tog nærmest form af en en-dags festival og gav et indtryk af hvilken type arrangementer et sted som Brinkholm kan rumme, når der er resurser til det. Så det var på alle måder meget inspirerende. Nogle af programpunkterne vil blive gentaget, når der til september er åben gård på Brinkholm.

'Det Sker'

Der er for alvor gang i arrangementskalenderen. Udover ovenstående arrangement i regi af Jordforbindelser har der været afholdt åben gård på Høsteriet og Den Lille Mark, filmklub i Demokrati Garage med Grønne Drømme, vores eget farmers Market i Demokrati Garage – foruden markvandring og arbejdsdage på alle gårde. Vores gårde deltager også i markeder i både København, Aarhus og Ebeltøft.

Advokatomkostninger

Indsigelser mod SKAT samt afklaringer omkring fusionen med Øko Bornholm bringer udgifter til advokat noget højere op end normalt. Men førstnævnte skulle gerne føre til, at vi kan modtage en arv på omkring 1 million kroner, og sidstnævnte har banet vejen for at Hammersly bliver en del af Andelsgaarde. Vi afventer fortsat svaret fra SKAT.

Billeder fra gårdene

Mona tager drone- og portrætbilleder fra gårdene og har snart været hele vejen rundt. Vi mangler dog stadig gode billeder, som viser det sociale liv på gårdene. Derfor bruger vi en mindre del af annoncebudgettet på at få en professionel fotograf ud til arrangementer på gårdene for at tage billeder.

Støtte

I april/maj var vi med i endnu en afstemningsrunde hos Greenspeak, og denne gang blev det til 34.948 kroner. Vi kan kun sige tak til GreenSpeak og deres kunder! Vi er med i en runde igen til juli, hvor GreenSpeak fejrer deres 10 års jubilæum. Denne gang er der

100.000 til det projekt, der opnår flest stemmer, og alle – ikke kun GreenSpeaks kunder – kan stemme i denne omgang. Vi forbereder en lille kampagne, så vi kan vinde beløbet.

Friluftsrådet har bevilliget 79.000 kroner til etablering af shelter, bålplads, muldtoilet og orienteringssti på Spaanbrogård. Det betyder, at vi får endnu en gård, hvor der kan overnattes. Vi sætter gang i projektet hen over efterår/vinter, så det er klar til næste forår. Tak til Friluftsrådet!

Vi har fået udbetalt 900.000 kr. fra Nordeafonden i forbindelse med sansehaveprojektet på Lerbjerggård, svarende til 90% af deres bevilling. Det er godt for likviditeten i en meget aktiv periode.

Ansøgninger

Vi har sendt en stor ansøgning til Plantefonden med projektet 'Plantebaseret bundlinje'. Vi har søgt om i alt 9.540.080 kr. til projektet, som skal løbe over næsten fire år og dels afdække økonomien i et typisk regenerativt jordbrug samt udvikle værktøjer til forretningsudvikling. Der er søgt om penge til lønninger (projektledelse, forretningsudvikling og økonomistyring), honorering af forvalterne, støtte til evt. produktionsudstyr samt formidling af projektets resultater. Foreningen Regenerativt Jordbrug og Kalø Økologisk Jordbrugsskole har budt ind med interesselikendegivelser. Vi får svar til september.

Vi er også sekundær ansøger hos Plantefonden på et projekt med Klimajournalisterne. De vil lave en podcast-serie om grøntsager med vores forvaltere som mulige eksperter samt lave fællesmiddage på gårdene. Her vil der tilfalde os 378.900 kr., som i så fald skal gå til honorarer til forvalterne, aktiviteter og projektledelse. Endelig gav vi også interesselikendegivelse til Foreningen Regenerativt Jordbrug på et projekt om udvikling af CSA modeller.

Der bliver fulgt op på Rasmus' og Helenes møde med Novo Nordisk Fonden, som er interesserede i vores evne til at skabe folkeligt engagement samt at udvikle robot-luge-teknologi. Der bliver arbejdet på materiale til et opfølgende møde.

Vi afventer fortsat svar på ansøgninger hos Realdania (foreningsværksted til Lerbjerggård gennem kampagnen Vores Sted), Nordeafonden (renovering af fælleslængen på Brinkholm gennem Renoveringspuljen), Friluftsrådet (fast driftstilskud) samt Spar Nord fonden (pilotprojekt til udvikling af frivillig-strategi).

Vi har fået afslag fra Visionspuljen i Halsnæs på vores ansøgning om sommerferieprogram på Lerbjerggård. Vi havde søgt om 48.000 kr., men gennemfører programmet alligevel, blot i lidt mindre skala, bl.a. med henblik på at skabe engagement omkring sansehaven. Der vil både være aktiviteter rettet direkte mod sansehaven og hvordan den skal vedligeholdes og aktiviteter rettet mod deltagelse i marken. Der vil også blive arrangeret mindre fællesspisninger, hvor deltagerne selv er med til at lave mad. Det bliver faciliteret af to værter (Amalie, som har været tilknyttet Jordforbindelser, og Anna May, som er med til at etablere sansehaven) og er et forsøg på at arbejde med værtskab på gårdene.

Fælles gård med Roskilde Festival?

Jacob har holdt møde med Signe Lopdrup, Roskilde Festivals direktør, omkring muligheden for at erhverve en fælles gård i Roskilde området. Festivalen er interesseret i at være mere selvforsynende og i det hele taget være en mere bæredygtig festival. En fælles gård kunne betyde fast afsætningsmulighed til selve festivalen, til de øvrige aktiviteter festivalen faciliterer året rundt, til Musicon, hvor festivalen holder til, samt en fælles frivillig- og aktivitetsindsats. Festivalen vender tilbage med et oplæg.

Filmprojekt

Helle Solvang fra 'Jordens Skole' har filmoptagelser fra Lerbjerggård helt tilbage fra 2019, bl.a. optagelser fra nedrivningen af huset, de første arbejdsdage, den første træplantningsdag, de første generalforsamlinger m.m. Jacob har set en trailer samt en del råmateriale igennem sammen med Nanna og Chris fra Lerbjerggård, og der er mange fine optagelser, som viser den spæde start og den langsomme transformation af Lerbjerggård.

Helle ønsker nu at klippe materialet sammen til en færdig film i et 45-55 minutters format, gerne med visning på TV2 eller DR. Den skal portrættere starten på en ny fælles bevægelse, med fokus på vores første gård, men med tråde ud til hvad vi siden har sat i værk. Der skal skaffes crowdfunding til de sidste optagelser samt redigering. Forhåbningen er at have en færdig film til februar 2026.

Medlemmer

I maj måned fik vi 75 nye medlemmer og kom op på i alt 3.341 betalende medlemmer, fortsat over det budgetterede (3.200 betalere).

Den 27. maj modtog 55 tidligere andelshavere fra LandbrugsLauget (folk med et oprindeligt andelsbevis på 5.000 kr. samt et støttebevis på 1.000 kr.) besked om at deres periode uden betaling er udløbet, og at de derfor skal melde sig ind og betale på lige fod med alle andre. Beskeden kom så sent på måneden, at det næppe er slået kraftigt igennem på månedens antal nyindmeldelser, men der bliver fulgt op herpå i juni.